

GOOIS LYCEUM

HAVO / VWO / TECHNASIUM / GYMNASIUM

**Protocol dyslexie
september 2018**

GOOIS LYCEUM

HAVO / VWO / TECHNASIUM / GYMNASIUM

Inleiding

Het Goois Lyceum voert beleid op het gebied van dyslexie. We baseren ons bij dit beleid op het voorbeeld-protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs van het Ministerie van Onderwijs. In dit protocol wordt in grote lijnen uiteengezet wat dyslexie is, hoe dyslectische leerlingen in de brugklas gesignaleerd worden, hoe met de dyslectische leerlingen omgegaan wordt en welke faciliteiten aan deze leerlingen verleend kunnen worden tijdens hun schoolloopbaan en het eindexamen.

Wat is dyslexie?

Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau (Stichting Dyslexie Nederland).

Er is alleen sprake van dyslexie als er geen andere oorzaken zijn die de leesproblemen kunnen verklaren. Bij dyslexie kunnen zowel lees- als spellingsproblemen voorkomen, maar deze komen ook los van elkaar voor.

Dit betekent dat het gaat om een ernstige lees- en /of spellingachterstand die hardnekkig is (automatiseringstekort), ondanks voldoende gelegenheid tot leren. Dit tekort uit zich in het voortgezet onderwijs vooral bij complexe taken zoals lange teksten lezen, functionele schrijfoopdrachten en bij het aanleren van schrijfvaardigheid in de moderne vreemde talen.

Leerlingen met dyslexie in het voortgezet onderwijs kunnen problemen hebben met:

- Lezen en/of spellen op woordniveau in het Nederlands en in de moderne vreemde talen (nieuwe klank-tekenkoppelingen, ingewikkelde spellingsafspraken);
- Het snel en accuraat lezen (decoderen) van teksten bij alle vakken;
- Het snel en accuraat spellen (coderen) bij functioneel schrijven bij alle vakken;
- De uitspraak van woorden kan moeilijk zijn;
- Precies luisteren. Zeker wanneer het erg snel gaat, zijn sommige klanken niet goed te verstaan. En als een leerling met dyslexie dan ook nog eens tegelijkertijd aantekeningen moet maken is dat lastig voor de leerling.

Dyslexiescreening

In de eerste periode maken alle brugklasleerlingen een aantal signalerings- en instaptoetsen volgens het protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs. Op basis van deze testen, de gegevens van de basisschool en de gegevens van ouders/verzorgers wordt er gekeken of de leerling extra ondersteuning nodig heeft. In kleine groepjes wordt een aantal weken extra begeleiding op het gebied van spelling en/of lezen aangeboden.

GOOIS LYCEUM

HAVO / VWO / TECHNASIUM / GYMNASIUM

In deze periode worden enkele aanvullende signaleringstoetsen afgenomen. Na deze periode wordt gekeken welke leerlingen in aanmerking komen voor nader onderzoek. Vervolgens wordt er contact op genomen met de ouders om te bespreken of de leerling voor een dyslexieonderzoek wordt opgegeven.

Dyslexie kan vastgesteld worden met een diagnostisch onderzoek door een erkend bureau. Dit onderzoek zal extern plaatsvinden en de kosten hiervoor zijn voor de ouders/verzorgers.

Indicatie-test

Op het Goois Lyceum bestaat de mogelijkheid om een indicatietest voor dyslexie bij de leerling af te laten nemen. De indicatietest gaat vooraf aan een eventueel dyslexieonderzoek en is bedoeld om mogelijke leerachterstanden en leerproblemen te signaleren. De test levert een gedetailleerde diagnose met kwantitatieve en kwalitatieve gegevens over de gemaakte toetsen. Er zijn testen die het taalniveau meten en testen die een indicatie geven van dyslectische problematiek.

De test neemt ongeveer 2 klokuren in beslag en wordt op afspraakbasis gemaakt. De kosten bedragen 40 euro en zijn voor rekening van de ouders. Na de test ontvangen de ouders een schriftelijk verslag met de resultaten en toelichting. Naar aanleiding van de resultaten en in overleg met de ouders kan worden besloten om de leerling extern officieel te laten testen door een GZ-psycholoog of Orthopedagoog. Alleen deze deskundige mag een dyslexieverklaring afgeven die recht geeft op extra faciliteiten.

Dyslexieverklaring

Een dyslectische leerling is een leerling bij wie officieel dyslexie is vastgesteld. Er is over hem een rapport gemaakt waarin door een erkend deskundige (een psycholoog of orthopedagoog met minimaal BIG-registratie²) wordt verklaard dat de betreffende leerling in aanmerking komt voor tegemoetkomingen. Een kopie van dit rapport dient in het leerling-dossier te zijn opgenomen. De leerlingen op het Goois Lyceum met dyslexie krijgen een faciliteitenkaart, waarop aangegeven staat van welke faciliteiten ze gebruik maken.

Dispensatie

Leerlingen met een officiële dyslexieverklaring kunnen aan het einde van klas 3-vwo een aanvraag indienen om in aanmerking te komen voor dispensatie van de tweede moderne vreemde taal in de bovenbouw van het vwo. Deze aanvraag kan ingediend worden bij de RT-coördinator in het derde leerjaar. De aanvraag zal worden besproken in het zorgteam en met de lesgevende docenten.

Faciliteitenkaart

Alle leerlingen met een dyslexieverklaring krijgen een faciliteitenkaart. Naar aanleiding van de gegevens uit het dyslexierapport en in overleg met de leerling wordt de faciliteitenkaart ingevuld. De faciliteiten waar de leerlingen met dyslexie gebruik van mogen maken staan op de kaart aangegeven. De leerling dient deze kaart altijd bij zich te hebben.

De namen van dyslectische leerlingen worden op de dyslexielijst geplaatst en aan docenten bekend gemaakt, zodat zij in de klas en bij toetsen rekening kunnen houden met de dyslexie van de leerlingen in overeenstemming met het vastgestelde dyslexiebeleid op school. Elke verandering in de dyslexielijst wordt bekend gemaakt aan de docenten.

Ten aanzien van de omgang met dyslectische leerlingen zijn de volgende richtlijnen geformuleerd:

Leerlingen met dyslexie hebben recht op:

- Opgaven die goed leesbaar zijn;
 - lettertype Arial 12p en regelafstand 1
 - geen handgeschreven opgaven
 - duidelijke plaatjes, grafieken e.d.
 - geen schuingedrukte, maar dikgedrukte of onderstreepte passages
 - vragen over de tekst op een apart blad, zodat makkelijk teruggelezen kan worden
- Verlening van tijd bij centrale examens (30 min), schoolexamens en toetsen (25%)
- Verlenging van lees-/verwerkingstijd bij (Cito-)luistertoetsen
- Gebruik van computer en/of chromebook waar mogelijk en uitsluitend op advies van het zorgteam, inclusief spellingscontrole en ondersteunende (voorlees-)software en apparatuur (Textaid)
- Gebruik maken van ingesproken (studie)boeken
- Mondelinge overhoringen. Per rapportperiode kunnen leerlingen in de onderbouw een verzoek doen aan de RT-coördinator en de docent moderne vreemde talen om 1 schriftelijke overhoring, waarin enkel woorden worden getoetst, mondeling te doen
- Aangepaste normering bij spelling conform het examenreglement (www.examenblad.nl)

De bovengenoemde afspraken gelden alleen voor de leerlingen met een officiële dyslexieverklaring. De exameneisen zijn voor alle leerlingen hetzelfde. Voor kandidaten met dyslexie kan de rector in overleg met de zorgcoördinator/RT-coördinator op grond van het deskundigenrapport de wijze van examinering aanpassen. Zie ook www.examenblad.nl

GOOIS LYCEUM

HAVO / VWO / TECHNASIUM / GYMNASIUM

Procedure aanmelden faciliteiten bij eindexamens

De school meldt voor het examen aan de Inspecteur van onderwijs aan welke leerlingen welke faciliteiten worden verleend. Daarbij wordt als voorwaarde gesteld dat:

- Een geldige dyslexieverklaring of een geldig psychologisch onderzoeksrapport waaruit blijkt dat de leerling officieel dyslexie heeft in het leerlingdossier aanwezig is, en waarbij de gevraagde faciliteiten ook vermeld staan in de dyslexieverklaring of in het dyslexierapport.
- De leerling van de aangevraagde faciliteiten gebruik heeft gemaakt tijdens zijn/haar schoolloopbaan.